

INSTYTUT TECHNIKI BUDOWLANEJ

PL 00-950 WARSZAWA, ul. FILTROWA 1

tel.: (48 22) 25 04 71 ; (48 22) 25 76 55 - fax: (48 22) 25 52 86 - tlx.: 813023 itb pl

Członek Europejskiej Unii Akceptacji Technicznej w Budownictwie (UEAtc)

Seria: APROBATY TECHNICZNE

APROBATA TECHNICZNA ITB AT-15-2799/97

Na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 19 grudnia 1994 r. w sprawie aprobat i kryteriów technicznych dotyczących wyrobów budowlanych (Dz.U. z 1995 r. Nr 10, poz. 48 i Nr 136, poz. 672), w wyniku postępowania akceptacyjnego dokonanego w Instytucie Techniki Budowlanej w Warszawie na wniosek firmy

**P.P.H. VENGA S.C.
93-350 Łódź, ul. Ustronna 39**

stwierdza się przydatność do stosowania w budownictwie na obszarze Polski wyrobów:

LAKIERY POLIURETANOWE HARTZLACK

produkcji austriackiej firmy VIANOVA RESINS A.G. – Wiedeń

w zakresie i na zasadach określonych w Załączniku, który stanowi integralną część niniejszej Aprobaty Technicznej ITB.

Termin ważności:

31 października 2000 r.

Załącznik:

Postanowienia ogólne i techniczne

DYREKTOR
Instytutu Techniki Budowlanej

doc. dr inż. Stanisław Wierzbicki

Warszawa, październik 1997 r.

ZAŁĄCZNIK

POSTANOWIENIA OGÓLNE I TECHNICZNE

SPIS TREŚCI

1. PRZEDMIOT APROBATY.....	3
2. PRZEZNACZENIE, ZAKRES I WARUNKI STOSOWANIA	3
3. WŁAŚCIWOŚCI TECHNICZNE. WYMAGANIA	4
3.1. Właściwości techniczne lakierów	4
3.2. Właściwości techniczne powłoki	4
4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT	5
4.1. Pakowanie	5
4.2. Przechowywanie i transport	6
5. BADANIA KONTROLNE	6
5.1. Tryb i zasady ogólne	6
5.2. Program badań	6
5.3. Pobieranie próbek do badań	7
5.4. Metody badań	7
5.5. Ocena wyników badań	8
6. USTALENIA FORMALNO-PRAWNE	8
7. TERMIN WAŻNOŚCI	9
INFORMACJE DODATKOWE.....	10

Termin ważności:

31 października 2000 r.

Załącznik:

Postanowienia ogólne i techniczne

Warszawa, październik 1997 r.

Dokument Aprobaty Technicznej ITB AT-15-2799/97 zawiera 10 stron

Ten dokument jest w całości produktem lub reprodukcją w całości tego dokumentu. Ten dokument jest w całości produktem lub reprodukcją w całości tego dokumentu. Ten dokument jest w całości produktem lub reprodukcją w całości tego dokumentu.

POSTANOWIENIA OGÓLNE I TECHNICZNE

1. PRZEDMIOT APROBATY

Przedmiotem niniejszej Aprobaty Technicznej ITB są jednoskładnikowe lakiery poliuretanowe o nazwie handlowej HARTZLACK, produkowane w wersji z połyskiem i matowej przez austriacką firmę VIANOVA RESING A.G., Altmannsdorfer Straße 104, A-1120 Wiedeń, a konfekcjonowane i dystrybuowane przez firmę P.P.H. VENGA S.C., ul. Ustronna 3/9, 93-350 Łódź, będącą jednocześnie Wnioskodawcą niniejszej Aprobaty Technicznej ITB.

Zgodność lakierów HARTZLACK z niniejszą Aprobata Techniczną ITB powinna być potwierdzona deklaracją zgodności wydaną przez producenta (dystrybutora) j.w. lub certyfikatem zgodności, wydanym przez jednostkę certyfikującą, akredytowaną przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji.

Szczegółowe właściwości techniczne lakierów podane są w p. 3 niniejszej Aprobaty Technicznej ITB.

Zgodnie z Oceną Higieniczną (patrz INFORMACJE DODATKOWE) pomieszczenia zamknięte przeznaczone na stały pobyt ludzi lub branży żywnościowej, po malowaniu lakierami HARTZLACK należy starannie wietrzyć do zaniku zapachu. Informacja o tym wymaganiu powinna być umieszczona na opakowaniach oraz w ulotkach reklamowych.

2. PRZEZNACZENIE, ZAKRES I WARUNKI STOSOWANIA

Lakiery HARTZLACK przeznaczone są do malowania powierzchni elementów drewnianych i z materiałów drewnopochodnych wewnątrz pomieszczeń, w tym parkietów i innych posadzek drewnianych.

Lakierowanie należy wykonywać zgodnie z instrukcją firmową producenta, w temperaturze nie niższej niż +5°C.

3. WŁAŚCIWOŚCI TECHNICZNE. WYMAGANIA

3.1. Właściwości techniczne lakierów

Lakiery HARTZLACK powinny spełniać wymagania podane w poniższej tabelicy.

Tablica

Poz.	Właściwości	Wymagania dla lakierów HARTZLACK		Badania według
		z połyskiem	matowy	
1	2	3	4	5
1	Wstępne sprawdzenie	ciecz przezroczysta bez osadu, rozwarstwień i obcych wtrąceń, dobrze mieszającą się	ciecz mleczna	PN-EN 21513:1993
2	Gęstość [g/cm ³]	≤ 1,0		PN-82/C-81551
3	Czas wypływu [s]	≥ 45	≥ 25	PN-EN 535:1993
4	Rozlewność [stopień]	≥ 10		PN-89/C-81507.
5	Czas wysychania do 3° [h]	≤ 2,0		PN-79/C-81519
6	Zawartość substancji lotnych [%]	≤ 60	≤ 65	PN-84/C-81512 met. B

3.2. Właściwości techniczne powłoki

Powłoki wykonane z zestawu lakierów HARTZLACK powinny spełniać wymagania podane w tabelicy 2.

Tablica 2

Poz.	Właściwości	Wymagania dla lakierów HARTZLACK		Badania według
		z połyskiem	matowy	
1	2	3	4	5
1	Wygląd powłoki	równa, gładka, bez zacieków i pomarszczeń		BN-82/6114-57
2	Elastyczność [mm]	φ 1		PN-76/C-81528
3	Odporność na uderzenie [cm]	≥ 100	≥ 25	PN-54/C-81526
4	Twardość względna [cm]	≥ 0,5	≥ 0,4	PN-79/C-81530
5	Odporność na działanie wody	powłoka bez zmian		PN-76/C-81521
6	Odporność na działanie sody	powłoka bez zmian		PN-88/C-81522

Poz.	Właściwości	Wymagania dla lakierów HARTZLACK		Badania według
		z połyskiem	matowy	
1	2	3	4	5
7	Odporność na działanie temp. 50°C	powłoka bez zmian		p. 5.4.1
8	Przyczepność do drewna: – sosnowego – dębowego – bukowego	I stopień I stopień I stopień		PN-80/C-81531
9	Odporność na zarysowanie [g]	≥ 350	≥ 250	PN-65/C-81527
10	Odporność na ścieranie [kg/μm]	≥ 0,3	≥ 0,25	PN-76/C-81516
11	Współczynnik tarcia kinetycznego	≥ 0,2		BN-86/6781-02
12	Odporność na działanie środków gospodarstwa domowego: – detergent – alkohol etylowy – tłuszcz roślinny – tłuszcz zwierzęcy	powłoka bez zmian powłoka bez zmian powłoka bez zmian powłoka bez zmian		p. 5.4.2

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie

Lakiery HARTZLACK należy pakować zgodnie z PN-89/C-81400 w szczelne pojemniki metalowe, polietylenowe lub inne, uzgodnione pomiędzy producentem a odbiorcą.

Na każdym opakowaniu należy umieścić etykietę, zawierającą co najmniej następujące dane:

- nazwę i adres producenta,
- nazwę wyrobu,
- zawartość netto,
- okres gwarancji,
- przeznaczenie i podstawowe zasady stosowania,
- informację, że wyrób uzyskał Aprobatę Techniczną ITB: AT-15-2799/97.

4.2. Przechowywanie i transport

Przechowywanie i transport lakierów HARTZLACK powinien być zgodny z wymaganiami normy PN-89/C-81400.

5. BADANIA KONTROLNE

5.1. Tryb i zasady ogólne

W procedurze kontroli jakości wyrobu, postanowienia Aprobaty Technicznej ITB dotyczą zakresu oraz trybu wykonywania badań kontrolnych i na tej podstawie technicznej oceny jakości.

Badania kontrolne i ocenę jakości wyrobu należy przeprowadzać zgodnie z zasadami określonymi w p. 5.2 ÷ 5.5.

5.2. Program badań

Program badań obejmuje:

- a) bieżącą kontrolę jakości,
- b) badania okresowe.

5.2.1. Bieżąca kontrola jakości. Bieżąca kontrola jakości obejmuje sprawdzenie:

- a) wstępnych prób technicznych,
- b) gęstości,
- c) czasu wypływu,
- d) rozlewności,
- e) czasu wysychania,
- f) wyglądu powłoki.

Bieżące badania kontrolne powinny być wykonywane dla każdej, przedstawionej do odbioru partii lakierów.

5.2.2. Badania okresowe. Badania okresowe (kontrolne) obejmują badania odbiorcze według p. 5.2.1 oraz sprawdzenie:

- a) zawartości substancji lotnych,
- b) elastyczności,
- c) odporności na uderzenie,
- d) twardości względnej,
- e) odporności na działanie wody,
- f) odporności na działanie sody,
- g) odporności na działanie temperatury $+50^{\circ}\text{C}$,
- h) przyczepności do drewna,
- i) odporności na zarysowanie,
- j) odporności na ścieranie,
- k) odporności na działanie środków gospodarstwa domowego,
- l) współczynnika tarcia kinetycznego.

Badania okresowe powinny być przeprowadzane lub potwierdzane przez uprawnione laboratorium nie rzadziej niż raz na 3 lata. Wyniki badań okresowych wykonanych w laboratoriach akredytowanych przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji mogą stanowić podstawę do uzyskania w obowiązującym trybie certyfikatu zgodności wyrobu z niniejszą Aprobata Techniczną ITB.

5.3. Pobieranie próbek do badań

Przy pobieraniu próbek należy stosować ogólne wytyczne według PN-74/C-81500 i PN-EN 21513:1993.

5.4. Metody badań

Metody badań normatywnych powinny być zgodne z podanymi w tabl. 1 i 2, kol. 5 oraz późniejszymi opisami. Wynik badań należy porównać z wymaganiami podanymi w tabl. 1 i 2, kol. 3 i 4.

5.4.1. Sprawdzenie odporności na działanie temperatury $+50^{\circ}\text{C}$. Powłoki z lakierów przygotowane na płytkach drewnianych należy umieścić w temperaturze $+50 \pm 5^{\circ}\text{C}$ na okres

24 h. Po wyjęciu i wystygnięciu próbek do temperatury pokojowej należy dokonać oględzin powłok przez porównanie z powłoką przygotowaną w ten sam sposób lecz nie poddaną działaniu temperatury podwyższonej. Wyniki oględzin należy porównać z wymaganiami podanymi w tablicy 2, poz. 7, , kol. 3 i 4.

5.4.2. Sprawdzenie odporności na działanie substancji gospodarstwa domowego należy wykonać przez naniesienie na powłokę z lakierów po 1 ml substancji wymienionych w tabl. 2, poz. 12, kol. 2. Po 6 h należy wykonać ocenę wizualną powłoki w rozproszonym świetle dziennym. Wyniki obserwacji należy porównać z wymaganiami podanymi w tabl. 2, poz. 12, kol. 3 i 4.

5.5. Ocena wyników badań

Jakość lakierów HARTZLACK można uznać za właściwą, jeżeli wyniki wszystkich badań są pozytywne, tzn. potwierdzają spełnienie wymagań określonych w p. 3.

6. USTALENIA FORMALNO-PRAWNE

6.1. Aprobata Techniczna ITB nie narusza uprawnień wynikających z przepisów o ochronie własności przemysłowej, a w szczególności obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 marca 1993 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. Nr 26, poz. 117). Zapewnienie tych uprawnień należy do obowiązków korzystających z rozwiązania technicznego będącego przedmiotem niniejszej Aprobaty Technicznej.

6.2. Instytut Techniki Budowlanej wydając Aprobatę Techniczną nie bierze odpowiedzialności za ewentualne naruszenie praw wyłącznych i nabytych.

6.3. Wszelkie odstępstwa od postanowień niniejszej Aprobaty Technicznej wymagają pisemnej zgody Instytutu Techniki Budowlanej. Wnioskodawca Aprobaty zobowiązany jest spowodować powiadomienie Instytutu o zamierzonych zmianach modernizacyjnych rozwiązań materiałowo-technologicznych, mogących mieć wpływ na właściwości techniczne oraz warunki stosowania tych wyrobów.

6.4. Aprobata Techniczna ITB nie zwalnia producenta od odpowiedzialności za właściwą jakość wyrobów, oraz wykonawców robót budowlanych od odpowiedzialności za właściwe ich zastosowanie.

6.5. Instytut Techniki Budowlanej, lub upoważniona przez niego jednostka badawcza, ma prawo przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania postanowień zawartych w niniejszej Aprobacie Technicznej ITB.

6.6. W przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania postanowień zawartych w Aprobacie Technicznej ITB, lub na skutek innych uzasadnionych przyczyn technicznych, Instytut Techniki Budowlanej ma prawo zawiesić lub uchylić wydaną Aprobata.

6.7. Aprobata Techniczna ITB nie zastępuje pozwoleń władz budowlanych niezbędnych do prowadzenia robót budowlanych. Aprobata tę należy przedstawiać władzom budowlanym w postaci uwierzytelnionej kopii lub egzemplarza wydawnictwa ITB.

6.8. W treści wydawanych prospektów i ogłoszeń oraz innych dokumentów związanych z wprowadzeniem do obrotu i stosowania w budownictwie lakierów HARTZLACK, należy zamieszczać informację o udzielonej tym wyrobom Aprobacie Technicznej ITB: AT-15-2799/97.

7. TERMIN WAŻNOŚCI

Aprobata Techniczna ITB: AT-15-2799/97 ważna jest do dnia 31 października 2000 r.

Ważność Aprobaty Technicznej ITB może być przedłużona na kolejne okresy, jeżeli jej Wnioskodawca, lub formalny następca, wystąpi w tej sprawie do Instytutu Techniki Budowlanej z odpowiednim wnioskiem nie później niż 3 miesiące przed upływem terminu ważności tego dokumentu. Instytut Techniki Budowlanej może z inicjatywy własnej przedłużyć ważność wydanej przez siebie Aprobaty Technicznej.

Koniec

INFORMACJE DODATKOWE

Normy i dokumenty związane

PN-89/C-81400	<i>Wyroby lakierowe. Pakowanie, przechowywanie i transport.</i>
PN-74/C-81500	<i>Wyroby lakierowe. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej</i>
PN-89/C-81507	<i>Wyroby lakierowe. Oznaczanie rozlewności</i>
PN-84/C-81512	<i>Wyroby lakierowe. Oznaczanie zawartości składników podstawowych</i>
PN-76/C-81516	<i>Wyroby lakierowe. Oznaczanie ścieralności powłok lakierowych</i>
PN-79/C-81519	<i>Wyroby lakierowe. Określenie stopnia wyschnięcia i czasu wysychania</i>
PN-76/C-81521	<i>Wyroby lakierowe. Badania odporności powłok lakierowych na działanie wody oraz oznaczanie nasiąkliwości</i>
PN-88/C-81522	<i>Wyroby lakierowe. Badanie odporności powłok na działanie mediów agresywnych</i>
PN-54/C-81526	<i>Wyroby lakierowe. Pomiar odporności powłok lakierowych na uderzenia za pomocą aparatu Du Pont'a</i>
PN-65/C-81527	<i>Wyroby lakierowe. Próba odporności powłok na zarysowanie</i>
PN-76/C-81528	<i>Wyroby lakierowe. Oznaczanie elastyczności powłok lakierowych przez zginanie</i>
PN-79/C-81530	<i>Wyroby lakierowe. Oznaczanie twardości powłok</i>
PN-80/C-81531	<i>Wyroby lakierowe. Oznaczanie przyczepności powłok do podłoża oraz przyczepności międzywarstwowej</i>
PN-82/C-81551	<i>Oznaczanie gęstości wyrobów lakierowych i farb graficznych</i>
BN-86/6781-02	<i>Masy podłogowe PLASTIDUR</i>
PN-EN 535:1993	<i>Farby i lakiery. Oznaczanie czasu wypływu za pomocą kubków wypływowych</i>
PN-EN 21513:1993	<i>Farby i lakiery. Sprawdzenie i przygotowywanie próbek do badań</i>

Raporty z badań, oceny

- Badania naukowo-techniczne lakierów HARTZLACK Nr PTU/NT-1969/LT-404/97. Zakład nowych Technik Wykończeniowych ITB, Warszawa 1994 r.
- Ocena Higieniczna Nr 769/B-567/91. Państwowy Zakład Higieny, Warszawa